

halnim delom, je bogato izpolnila, kar je v svojem programu obetala. Zato ji želimo obilnega uspeha. Skrajni čas je že, da premagamo tisto slovstvo, ki duhá ne povzdiguje, temuč ga prodá strastem v sramotno sužnost.

890

IZVIRNA DELA.

KNJIGE „DRUŽBE SV. MOHORJA“ ZA L. 1906.

Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1907. 144+80. — Letošnji Koledar nudi 81.979. udom raznovrstnega berila. Na prvem mestu žaluje družbeni odbor za prerano umrlim velezaslužnim predsednikom L. Einspielerjem ter objavlja „v trajen spomin“ nebroj brzojav in sožalnih pisem, kar se zdi precej naivno. — Leposlovni del ima pet črtic. Prva Troštova „Mlin ob potoku“, ima mnogo dobrih in pametnih misli, a je premalo psihološko utemeljena. Lepo in natančno je opisal P. Perko pridnega in odločnega „Pastirja Ceneta“, prvo službo in njene težave. Pisatelj se je globoko zamislil v otroško dušo in nam podal lepšo sliko nego je Koledarjeva. — Permova črtica „Divji lovec“ in „Tuječ“ od Fr. S. Tr. imata obrabljen motiv, a sta hvale vredni, zlasti zadnja. — Popis hoje na Triglav se je izborno posrečil znanemu hudomušnemu Janku Mlakarju. Ob mnogih krepkih, večkrat pristno planinskih dovtipih bravec ne ve, bi se li smejal žejnemu Tonetu in jezični Ivanki, ali bi občudoval stričevo vztrajnost in potrpežljivost in sočuvstvoval z njim vsled toliko naporov in neprimlik, ki jih pojasnujejo primerne slike. — V pesniškem delu ima lep ciklus Fr. Neubaue r in nekaj pesmi Sorin¹⁾. — Poučni del je vrlo zanimiv, tuptam premalo ilustriran.

Ne verjamemo pa, da bi se vsi Novjorčani ponašali z „Glasom Naroda“, dasi je res, da skoraj „niti v stari domovini ne najdemo takega dnevnika“, ki bi tako sovražil vse, kar je sveto slovenskemu ljudstvu; zato se le čudimo Mohorjevi družbi, da dela reklamo za tak umazan list!

Sveta družina. Molitvenik. — Spisal Jožef Seigerschmied.

Zgodbe sv. pisma. Slovencem pričel razlagati dr. Frančišek Lampe. 13. snopič. Spisal dr. Janez Ev. Krek. Str. 385 — 512. — Najlepši dar, kar jih je sploh doslej podala Mohorjeva družba svojim družbenikom — to se pač sme z gotovostjo trditi — so Zgodbe sve-

tega pisma. V njih je podana Mohorjanom prilika temeljito se poučiti o resnicah, ki najgloblje segajo v človeško življenje in so vendar po navadi vedno še premalo natančno poznane in umevane. Najbolj pa zaslužijo resnice evanĝelija in njega zgodbe, katere nam Mohorjeva družba podaja ravno v sedanjih zvezkih Zgodb, da jih natančno poznamo in umevamo. Pod peresom slovenskega razlagalca zgodb vse oživi, vse se pokaže v pravem življenju in nam ni več tako tuje, kakor je bilo prej. Osebe in dogodki, ki so se nam prej zdeli kakor iz nekakšnega drugega sveta, nam postanejo znani in domači in pokažejo se nam v življenju, kakršnega poznamo tudi mi. Vsako potezo svetopisemsko, naj se zdi še tako neznatna, nam pisatelj razloži tako, da si jo zapomnimo za vselej. In ravno to napravi pripovedovanje zelo živo in zanimivo. V pričujočem zvezku obdeluje razlagavec zadnje mesece tretjega leta javnega delovanja Gospodovega, njegovo delovanje v Pereji, njegovo zadnjo pot v Jeruzalem in njegovo delovanje v zadnji Veliki noči do ustanovitve sv. Rešnjega Telesa. Ona živahnost in poljudnost, katere smo vajeni v njegovih Zgodbah, preveva tudi ves pričujoči zvezek. Razlaga stoji na višku sedanje svetopisemske razlage, je dogmatična in filozofska in vendar umljiva tudi preprostemu bravcu. Pisatelj razlaga, kakor doslej, sinkronistično in dosledno prevaja grški pripovedni aorist s sedanjikom. Želeti je, da Mohorjani tudi cenijo Zgodbe, kakor njih velika vrednost zasluži, in jih z veseljem prebirajo. Prepričani smo, da kdor začne Zgodbe brati, težko pričakuje njih nadaljevanja v prihodnjem zvezku. Duhovniki pa imajo v Zgodbah prelep zgled poljudne razlage evanĝeljev.

Pri severnih Slovanih. Potopisne črtice s slikami. Spisal Josip Lavtižar. Izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu. 1906. Str. 191. — Znani marljivi potopisec Josip Lavtižar, ki je pred malo leti popisal svoj pohod pri Jugoslovanih in ki zdaj priobčuje v „Dom in Svetu“ črtice s svojega potovanja po severni Evropi, nam je podal zopet novo delo, kjer opisuje svoje obiske pri naših severnih bratih. Knjiga nam je posebno raditega dobrodošla, ker se bode naše ljudstvo, kateremu je to delo namenjeno, natančneje seznanilo z življenjem severnih Slovanov, s katerimi govorimo podoban jezik. Po kratkem uvodu, kjer nam poda pisatelj praktičen navod, kako naj se pripravimo na dolgo pot — začne svoje popotovanje. Pisatelj obiše Velegrad, Krakov, Vieličko, Bohnijo, Tarnov, Lvov, južno in zapadno Galicijo, Šlezijo, Tešin, Olomuc, Brno in Prago.

¹⁾ Primerjaj pesem „Na planini“ s pesmijo „Na planine“ v „Dom in Svetu“ 1901, str. 306.